

ANDTS

(alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel)

Policy och handlingsplan för grundskolor i Oxelösunds kommun

Dokumenttyp Policy	Fastställd av	Beslutsdatum 2022-11-16	Reviderat
Dokumentansvarig Utbildningsförvaltningen	Förvaring Castor	Dnr Uk.2022.254	
Dokumentinformation			

Innehåll

Inledning	3
Lagstiftning	3
Insatser	4
Förebyggande arbete	4
Riktade insatser	4
Handlingsplan	5
Alkoholpåverkad elev på skoltid/skolområdet samt misstanke om alkoholbruk	5
Misstanke om att elev brukar narkotika/dopningsmedel	6
Innehav och/eller misstanke om innehav av narkotika/dopningsmedel ...	8

Inledning

ANDTS står för alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. Skolan vill och ska arbeta för att alla elever ska få en skoltid fri från dessa preparat och aktiviteter. Policyn beskriver insatser kring förebyggande arbete och riktade insatser, i syfte att skapa trygghet och studiero för elever i Oxelösunds skolor. Handlingsplanen beskriver rutiner för skolans agerande vid misstanke eller upptäckt av alkohol, narkotika, dopning eller tobak under skoltid. Denna policy och handlingsplan gäller samtliga grundskolor i Oxelösunds kommun.

Lagstiftning

Skollagen (2010:800)

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Rökning är förbjuden i lokaler avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn eller ungdom samt på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem.

Narkotikastrafflagen (1968:64)

Det är straffbart att anskaffa, förvara, använda samt bjuda ut narkotika till försäljning.

FN:s konvention om barnets rättigheter

Skolan är skyldig att skydda barn och ungdomar från narkotika.

Arbetsmiljölagen

Skolan ska ha en bra arbetsmiljö och är skyldig att förebygga ohälsa och olycksfall, bland annat orsakat av alkohol och narkotika.

Socialtjänstlagen

Skolan har skyldighet att anmäla till socialtjänsten om en elev använder eller misstänks använda narkotika eller missbruka andra droger.

Insatser

Förebyggande arbete

- Generella förebyggande och hälsofrämjande insatser förespråkas för att skapa trygghet och studiero i skolan.
- Samverkan och kommunikation med vårdnadshavare.
- Samverkan mellan olika professioner och instanser, exempelvis polis och socialtjänst.
- ANDTS-frågor implementeras i undervisningen i enighet med vad som föreskrivs i läroplan och kursplan.

Riktade insatser

Riktade insatser kan förekomma exempelvis i form av ej föranmäld avsökning med narkotikahund beslutad av rektor. Syftet med riktade insatser är att bättre styra och följa upp det drogförebyggande arbetet på skolorna i Oxelösunds kommun. Att dessa riktade insatser kan förekomma behöver dock i förväg förtydligas till vårdnadshavare samt elever.

Elever i vissa årskurser på skolorna tilldelas elevskåp. Eleven får endast använda det skåp hen blir tilldelad och skåpet får endast användas till förvaring av böcker, skolmaterial och kläder. Skolan har rätt att öppna och söka igenom skåpet om det finns misstanke om olämpligt innehåll i skåpet. Personalen kommer i första hand att be eleven som lånar skåpet att öppna det. Om skåpet öppnas av skolan kommer alltid vårdnadshavare att kontaktas. Har skolan misstanke om att det förvaras något olagligt i ett skåp kan polisanmälan ske.

Handlingsplan

Alkoholpåverkad elev på skoltid/skolområdet samt misstanke om alkoholbruk

1. Eleven misstänks vara alkoholpåverkad eller misstänks bruka alkohol

- Personal får misstanke om eller på annat sätt kännedom om att en elev är påverkad av alkohol på skoltid/skolområdet. Detta gäller även elever som är märkbart bakfulla och/eller luktar alkohol.
- Misstanke alkoholbruk kan till exempel baseras på att skolpersonal får information av en annan elev eller att skolpersonal genom egna iakttagelser fått misstankar. Ofta kan de handla om en känsla av att det inte står rätt till med en elev, men att man inte har konkreta "bevis".
- Är eleven så påverkad att ni behöver hjälp av Polisen för att hantera situationen akut? Går det inte att samtala med eleven, om du är orolig för elevens akuta hälsa och säkerhet eller om situationen är hotfull eller våldsam, ring 112.

2. Informera elev

Ett första samtal med eleven för att informera om eventuell misstanke. Dock viktigt att fundera kring hur informationen kan landa hos eleven. Det är viktigt att någon vuxen stannar med eleven. Ett samtal med eleven så eleven ges möjlighet att delge sin reaktion på misstanken. Det är viktigt att lagmentor/personal i elevhälsoteam/skolledning i ett samtal förklarar för eleven så konkret som möjligt vad det är som föranleder misstanken samt vad som kommer att hända härnäst. Rektor ansvarar för att detta samtal sker. Vårdnadshavaren bör få samma information.

3. Informera skolledning och elevhälsoteam

I detta läge bör kontakt tas med skolledning/elevhälsoteam för samråd. Därefter tas beslut om fortsatta åtgärder. Om skolledning/elevhälsoteam inte är på plats, kontakta vårdnadshavare direkt.

4. Kontakta vårdnadshavare

Vårdnadshavare skall alltid kontaktas när skolan misstänker att en elev är påverkad av alkohol. Rektor ansvarar för att detta görs.

5. Vårdnadshavare hämtar ifrån skolan

I de fall där eleven är påverkad gäller att vårdnadshavare kontaktas omgående för att hämta eleven ifrån skolan. Det är rektors ansvar att agera utifrån vad som behövs med hänsyn till elevens, andra elevers och personalens trygghet.

Om det bedöms nödvändigt med hänsyn till risken för andra elever och skolans personal får rektor besluta om omedelbar avstängning av en elev enligt 5 kap. Skollagen (2010:800). Rektorns beslut om omedelbar avstängning får inte avse längre tid än en vecka.

Det är även rektors ansvar att besluta om vidare åtgärder och insatser till eleven, detta görs i relation till vårdnadshavaren.

6. Gör anmälan enligt SoL 14:1

Beslut tas om anmälan jämlikt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen (2001:453). Alla som arbetar inom skolverksamhet har en enskild skyldighet att anmäla missförhållanden som rör barn. Skolan ska ha rutiner kring hur en orosanmälan görs.

7. Kalla till möte med vårdnadshavare

Skolledning kallar till möte med elev, vårdnadshavare, mentor och representant från elevhälsoteam.

Ett åtgärdsprogram avseende både den studiemässiga och den sociala tillvaron upprättas i samarbete med elev och vårdnadshavare. Samordning bör ske med socialtjänst i de fall de är inkopplade.

8. Uppföljning

Skolledare tillsammans med vårdnadshavare tar ansvar för att samordna insatser och uppföljning runt eleven.

Misstanke om att elev brukar narkotika/dopningsmedel

1. Eleven är påverkad eller misstänks bruka narkotika/dopningsmedel

- Personal bedömer att eleven är påverkad av någonting. Går det inte att samtala med eleven eller om situationen är hotfull eller våldsam, ring 112.
- Misstanke om bruk narkotika/dopning kan till exempel baseras på att skolpersonal får information av en annan elev eller att skolpersonal genom egna iakttagelser fått misstankar. Ofta kan de handla om en känsla av att det inte står rätt till med en elev, men att man inte har konkreta "bevis". Samtala med eleven och informera eventuellt om den misstanke som finns, dock viktigt att fundera kring hur informationen kan landa hos eleven.

2. Informera skolledare och elevhälsoteam

I detta läge ska kontakt tas med rektor (i första hand) och/eller personal i elevhälsoteam (i andra hand) för samråd. Därefter tas beslut om fortsatta åtgärder. Om skolledning eller personal i elevhälsoteam inte går att kontaktas, ring vårdnadshavare direkt eller rådfråga socialtjänst/polis.

Ibland kan man som personal behöva stöttning i att värdera sina iakttagelser. Kan det du ser vara en påverkad elev? Samt att man kan

behöva fråga om råd i hur man skall agera. Vid samtal med polis betänk att polisen har absolut anmälningsplikt. Du kan till exempel ringa anonymt och rådfråga.

3. Samtal med elev

Det första samtalet ger eleven en möjlighet att delge sin reaktion på misstanken. Det är viktigt att lagmentor/personal i elevhälsoteam/skolledare/skolpersonal i ett samtal förklarar för eleven så konkret som möjligt vad det är som föranleder misstanken samt vad som kommer att hända härnäst. Skolledare ansvarar för att detta samtal sker. Vårdnadshavaren bör vara med på detta samtal. Informera vårdnadshavaren om möjligheten att ta urinprov på vårdcentral.

4. Kontakta vårdnadshavare

Vårdnadshavare skall alltid kontaktas när skolan misstänker att en elev är påverkad eller misstänker att eleven brukar narkotika eller dopning. Skolledare ansvarar för att detta görs.

5. Vårdnadshavare hämtar ifrån skolan

I de fall där eleven är påverkad gäller att vårdnadshavare kontaktas omgående för att hämta eleven ifrån skolan. Det är skolledares ansvar att agera utifrån vad som behövs med hänsyn till elevens, andra elevers och personalens trygghet.

Om det bedöms nödvändigt med hänsyn till risken för andra elever och skolans personal får rektor besluta om omedelbar avstängning av en elev enligt 5 kap. Skollagen (2010:800). Rektorns beslut om omedelbar avstängning får inte avse längre tid än en vecka.

Det är även rektors ansvar att besluta om vidare åtgärder och insatser till eleven, detta görs i relation till vårdnadshavaren.

Vårdnadshavaren bör skyndsamt ta med eleven till deras vårdcentral och be om ett urinprov.

6. Gör anmälan enligt SoL14:1

Beslut tas om anmälan jämlikt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen (2001:453). Alla som arbetar inom skolverksamhet har en enskild skyldighet att anmäla missförhållanden som rör barn. Skolan ska ha rutiner kring hur en orosanmälan görs.

7. Kalla till möte med vårdnadshavare

Ett åtgärdsprogram och/eller en handlingsplan avseende både den studiemässiga och den sociala tillvaron upprättas i samarbete med elev och vårdnadshavare. Samordning bör ske med socialtjänst i de fall de är inkopplade. Skolledare är ansvarig för att detta sker.

8. Uppföljning

Skolledare och vårdnadshavare tar ansvar för att samordna insatser och uppföljning runt eleven.

Innehav och/eller misstanke om innehav av narkotika/dopningsmedel

1. Innehav och/eller misstanke om innehav av narkotika/dopningmedel hos elev

- Personal ser att en elev har narkotika på sig eller runt sig på skolområdet.
- Misstanke om innehav av narkotika/dopning kan till exempel baseras på att skolpersonal får information av en annan elev eller att skolpersonal genom egna iakttagelser fått misstankar. Ofta kan det handla om en känsla av att det inte står rätt till med en elev, men att man inte har konkreta "bevis". Samtala med eleven och informera eventuellt om den misstanke som finns, dock viktigt att fundera kring hur informationen kan landa hos eleven.

2. Tillkalla, rådfråga eller tipsa polis

- Om personal ser att en elev har narkotika på sig eller runt sig på skolområdet: tillkalla polis omedelbart på nummer 112.
- Vid misstanke om innehav av narkotika/dopningmedel kan man som personal behöva stöttning i att värdera sina iakttagelser. Vid samtal med polis betänk att polisen har absolut anmälningsplikt. Du kan till exempel ringa anonymt och rådfråga. Polisen kontaktas via telefon 114 14.

3. Informera skolledare och elevhälsoteam

I detta läge ska kontakt tas med rektor (i första hand) och/eller personal i elevhälsoteam (i andra hand) för samråd. Därefter tas beslut om fortsatta åtgärder. Om skolledning eller personal i elevhälsoteam inte går att kontaktas, ring vårdnadshavare direkt eller rådfråga socialtjänst/polis.

4. Kontakta vårdnadshavare

Vårdnadshavare skall alltid kontaktas när vid innehav eller misstanke om innehav av narkotika eller dopning. Rektor ansvarar för att detta görs.

5. Samtal med elev där beslut om åtgärder tas tillsammans med polis

- Vid innehav av narkotika/dopningsmedel hos elev: Det första samtalet ger eleven en möjlighet att delge sin reaktion på situationen. Därefter behöver skolpersonal och polis gemensamt göra en planering framåt. Vårdnadshavaren bör vara med på detta samtal.
- Vid misstanke om innehav av narkotika/dopningsmedel hos elev: Det första samtalet ger eleven en möjlighet att delge sin reaktion på misstanken. Det är viktigt att mentor/handledare/personal i

elevhälsoteam/rektor i ett samtal förklarar för eleven så konkret som möjligt vad det är som föranleder misstanken samt vad som kommer att hända härnäst. Rektor ansvarar för att detta samtal sker. Polis och Vårdnadshavaren bör vara med på detta samtal.

6. Gör anmälan enligt SoL 14:1

Beslut tas om anmälan jämlikt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen (2001:453). Alla som arbetar inom skolverksamhet har en enskild skyldighet att anmäla missförhållanden som rör barn. Skolan ska ha rutiner kring hur en orosanmälan görs.

7. Kalla till möte med vårdnadshavare

Ett åtgärdsprogram och/eller en handlingsplan avseende både den studiemässiga och den sociala tillvaron upprättas i samarbete med elev och vårdnadshavare. Samordning bör ske med socialtjänst i de fall de är inkopplade. Skolledare är ansvarig för att detta sker.

8. Uppföljning

Skolledare och vårdnadshavare tar ansvar för att samordna insatser och uppföljning runt eleven.